

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

18 november 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het grinddecreet

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Mercuriusproject

Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie

Donderdag 18 november 2004

Waarnemend voorzitter: de heer Roland Van Goethem

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 9.47 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het grinddecreet

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Daems tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het grinddecreet.

De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik diende mijn vraag ruim een maand geleden al in. Door omstandigheden kan ik ze nu pas stellen. Intussen is de situatie veranderd, uw beleidsnota is er. Ik wil daar rekening mee houden.

Ik schets kort de voorgeschiedenis van het grinddecreet. Het werd in 1993 na een moeizaam maatschappelijk debat goedgekeurd. Het kwam er op basis van een compromis tussen de verschillende stakeholders, gaande van de ontginningsbedrijven, over de gemeentebesturen, de landbouwers en de omwonenden tot de milieubeweging. Er werd gekozen voor een afbouw van de grindontginning op middellange termijn. Er werd een grindfonds opgericht dat moest instaan voor de financiering van allerlei zaken, zoals onderzoek naar alternatieven en eventuele opvang van een sociaal passief. Er werd afgesproken dat de grindontginning zou stoppen tegen eind 2005. Er werd een productiequotum vastgelegd voor zowel het vallei- als het berggrind.

Die einddatum nadert en de sector wordt zenuwachtig. We hebben dat gevoeld in de aanloop naar de Vlaamse verkiezingen. Zowat elke partij werd uitgenodigd door de vzw Belbag. We hebben daar een zeer interessant gesprek gehad. De sector is zeer duidelijk, en steekt zijn agenda niet onder stoelen of banken. Op korte en middellange termijn wil de sector een wijziging van het grinddecreet.

Op korte termijn moet de einddatum worden opgeschoven, omdat het quotum niet gehaald kan worden. Dit is vooral te wijten aan de vertragen – vooral in de periode 1994-1998 – van de vergunningen waardoor van in het begin achterstand werd opgelopen. Ook wil de sector extra ontginningsgebied voor berggrind, omdat het quotum niet gehaald kan worden in de beschikbare zones. De vorige regering heeft beslist een ruimtelijk uitvoeringsplan voor berggrind vast te leggen. Dat werd bevestigd door de huidige regering. De extra ruimte werd voorlopig aangeduid. De officiële procedure moet nog starten.

De sector stelt voor om het afbouwscenario voort te zetten. De aangehaalde redenen daarvoor zijn de verankering van de betonindustrie in de regio, het gewijzigd grindbeleid in het buitenland en het ontbreken van voldoende alternatieven voor grind als bouw materiaal.

Ik las een artikel in de Nederlandse dagbladpers. Een niet onbelangrijk grindbedrijf meldt dat het een nieuwe overeenkomst afsloot met vijf bedrijven uit Belgisch-Limburg om voor een periode van 25 jaar grindwinningsprojecten op te zetten. Het bedrijf zegt: ‘... de inzichten inzake het grinddecreet zijn veranderd. De overheid heeft besloten tot voortzetting van de winning.’ Met deze verwijzing wordt wellicht de Belgische of Vlaamse overheid bedoeld.

Daems

Mijnheer de minister, ik wil een oproep doen om in een gesprek met alle stakeholders een overgangsscenario uit te werken. Ik zie geen probleem om de einddatum op te schuiven als het quotum niet gehaald kan worden en als de reden daarvoor inderdaad bij de overheid ligt.

Ik wil tevens vragen om de moeizaam verworven principes van het decreet niet overboord te gooien. Ik maak me daar zorgen over als ik uw beleidsnota lees. Het decreet heeft een aantal belangrijke verworvenheden gebetonneerd zoals de organisatie van de ecologische nabestemming van ontgonnen gebieden, het onderzoeken en stimuleren van alternatieven en het afgesproken afbouwscenario.

Wordt het halen van het quotum tegen de vastgelegde datum gehypothekeerd? Zo ja, in welke mate? Wat zijn de oorzaken daarvan? Klopt mijn analyse? Werd het grinddecreet van 1993 reeds geëvalueerd? Zo ja, wat zijn de resultaten en werden eventuele afspraken nagekomen? Ik denk aan het onderzoek naar alternatieven. Als ik bepaalde mensen mag geloven, is dat onderzoek pas in de jongste jaren goed op gang gekomen. Dat is jammer, we hadden verder kunnen staan.

Worden de afspraken over de invulling van de nabestemming van deze gebieden gehonoreerd?

Bent u op de hoogte van de bovenvermelde overeenkomst tussen Vlaamse en Nederlandse grindbedrijven? Kloppen deze berichten, en wordt bijgevolg een opheffing van het decretaal voorziene moratorium overwogen?

Heeft er reeds overleg plaatsgevonden? Zijn de gemeenten, de landbouw, de actie- en buurtgroepen en de milieuverenigingen op een of andere manier betrokken bij dit overleg? Zij klagen natuurlijk onder meer over de mobiliteitsafwikkeling die met de ontginning gepaard gaat.

En tot slot mijn belangrijkste vraag: is de stopzetting van de grindwinning voor u een eindig verhaal? Ik maak me zorgen over de richting die dit uitgaat. Ik krijg de indruk dat de bedrijfswereld het grinddecreet wil integreren in het delfstoffen-decreet. Dat kan het einde van het afbouwscenario betekenen. Ik kijk met belangstelling uit naar uw antwoord.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, deze vraag trok mijn aandacht. Bovendien maakt uw beleidsnota me ongerust. De haalbaarheid van het grinddecreet, de einddatum ervan, is achterhaald. We kunnen het quotum onmogelijk halen. Ik geloof dat niemand van de betrokkenen veel problemen heeft met het verschuiven van die datum. Voor mij hoeft er geen nieuwe datum te komen. Ik zou het zelfs goed vinden als het quotum zo geleidelijk en minimaal mogelijk wordt gehaald. Zuinigheid met deze grondstoffen en onderzoek naar alternatieven is bijzonder belangrijk. Import – uit Noorwegen bijvoorbeeld – is een andere mogelijkheid. Ik verkies een langzame en voorzichtige aanwending van het quotum, mischien voor onze eigen betonindustrie, al vormt die slechts een klein onderdeel van de grindindustrie.

Ik krijg ook de indruk dat Belbag een inschakeling in het delfstoffendecreet wil. Daarmee zouden we het quotum loslaten. Daar maak ik me zorgen over. Denkt u er ook over om het quotum los te laten?

Ik weet wel dat er problemen zijn om voor het berggrind het quotum te halen binnen de termijn. Mischien moeten we daarover praten en zoeken naar nieuwe terreinen. Als er nieuwe terreinen moeten worden aangesneden, dan zal dat toch wel in overleg en samenwerking met de provinciebesturen gebeuren? Zij hebben toch bevoegdheden gekregen inzake ruimtelijke ordening. Limburg werkt aan een eigen structuurplan.

Ten slotte ga ik ervan uit dat bij een wijziging in het grinddecreet, zeker wat de datum betreft, de overige elementen wel overeind blijven. Ik denk aan het Grindfonds, het Grindcomité en het beheer daarvan. Wat denkt u hierover?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Daems, mijnheer Sannen, het is interessant om te peilen naar de intenties van een minister. Ik kan u echter alleen vertellen wat al besproken werd in de ministerraad.

Ik wil als aanloop enkele cijfers meedelen in dit delicate dossier. Er is een voorontwerp van algemeen oppervlakedelfstoffenplan dat voor advies aan

Peeters

verschillende Vlaamse ministers werd voorgelegd. Er is een globale evaluatie van het grinddecreet in opgenomen. Dit overleg moet alle kansen krijgen, ik kan nog geen uitspraken doen. Het verheugt me dat de vraagstellers het quotum zelf niet in vraag stellen. De globale productiequota voor de periode 1994 tot en met 2005 werden voor de vallei-grindsector vastgelegd op 59,5 miljoen ton en voor de berggrindsector op 41,4 miljoen ton. Wat de vallei-grindsector betreft, werd van 1 januari 1994 tot 31 december 2003 ongeveer 77 percent van het globale quotum gerealiseerd. Wat de berggrindsector betreft, werd 73 percent van het quotum gerealiseerd. Ik laat u ook een kopie bezorgen van de cijfers en tekst van mijn antwoord.

In het grinddecreet werd zowel voor vallei- als voor berggrind een strak afbouwscenario vooropgesteld. Het operationeel maken van de ontginningsgebieden liep vertraging op. Op basis van een opvolging van de ontginningen is gebleken dat er voor het berggrind een terreintekort van ongeveer 55 hectare is. Het hiervoor vereiste RUP is momenteel in opmaak. Een definitief RUP kan, gelet op de wettelijk ingeschreven termijnen van de procedure, ten vroegste medio 2005 worden verwacht, en dan moeten nog de nodige vergunningen worden aangevraagd.

Beide vraagstellers hebben daar positief op gereageerd. De opgelopen vertraging en het verschuiven van de einddatum is geen probleem als de overheid haar afspraken correct nakomt. De grindwinning moet worden aangevuld tot het volledige quotum.

De verwachtingen die bij de uitwerking van het grinddecreet werden gecreëerd in de substitutiemogelijkheden, konden slechts beperkt worden ingelost. Dit blijkt niet alleen uit de bevindingen van het onderzoekscomité maar ook uit een studie naar substitutiemogelijkheden van de Vlaamse primaire oppervlaktedelfstoffen uitgevoerd door Resource Analysis in opdracht van de administratie. Daar zitten we met een probleem.

De effectieve start van de eerste herstructureringswerken in de vallei-grindgebieden vond plaats in het najaar van 2002. De afwerking van een aantal gebieden is ver gevorderd. Voor de berggrindgebieden is het overgrote deel van de herstructurering aan de gang. De sociale begeleiding wordt opge-

volgd aan de hand van het sociaal begeleidingsplan dat reeds meermaals werd geactualiseerd. Globaal genomen heeft het grinddecreet een positieve invloed gehad op de gestructureerde grindwinning in Limburg. De grindwinning gebeurt nu op een meer maatschappelijk verantwoorde wijze. Dat is niet mijn verdienste maar die van mijn voorgangers en alle betrokkenen.

Een verlenging van het grinddecreet zou het mogelijk maken om de toegezegde grindquota effectief te realiseren. Hoe we dat precies in praktijk moeten omzetten, moeten we nog uitzoeken. Ik hoop dat dit vrij snel lukt. Ook voor het Grindcomité is dit geen probleem.

U hebt me allebei naar de toekomst gevraagd. Ik heb geen weet van overeenkomsten tussen Nederlandse en Belgische bedrijven. Ik ben niet betrokken geweest bij commerciële overeenkomsten. Ik draag geen enkele verantwoordelijkheid als zij menen dat ze dit moeten doen. Als zij beweren dat er een grondige wijziging is in het beleid, dan is dat voor hun rekening. Ik reageer niet op krantenartikels. Ik begrijp echter uw ongerustheid.

Wat doen we als de quota bereikt zijn? U vraagt terecht om daar het nodige overleg over te plegen. Ik doe daar nu nog geen uitspraken over. Ik wil mijn beleidsnota gerust met u bespreken. We moeten rekening houden met een aantal elementen, zowel economisch-sociale als ecologisch-technologische. Er zijn nog geen beslissingen gevallen.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik veronderstel dat het klopt dat de maatschappelijke consensus blijft bestaan, ook over de uitbreiding voor de berggrindwinning in de provincie Limburg. Ik verwijs naar een overeenkomst van 2003 tussen de sector en de milieu- en natuurverenigingen en de Stichting Kempens Landschap. Daarin verklaren zij zich bereid om te praten over het quotum van het berggrind, op voorwaarde dat de afspraken die destijds zijn gemaakt, voluit worden gerespecteerd. De overeenkomst is met de hand getekend. De sector bood daarmee de garantie tot overleg. Ik heb nu de indruk dat de consensus wegebt, of dat minstens de onzekerheid groeit. Ik vraag me af wat daarmee gaat gebeuren.

Daems

U bevestigt dat de zoektocht naar vervanging laat op gang is gekomen. Dat is voor mij een extra reden om de druk op de ketel te houden en onverkort vast te houden aan het quotum. Het is aan de sector om zijn verantwoordelijkheid te nemen en het onderzoek naar alternatieven in de schoot van de comités te versnellen en te versterken.

Ik sluit me ook aan bij wat de heer Sannen zegt over de alternatieven in het buitenland. Uiteraard moeten we altijd een ecologische footprint van die alternatieven maken. In Wallonië doet men aan oppervlaktewinning, en in Noorwegen zijn de winsten per kubieke meter grind groter. Bovendien is het transport over het water ecologisch interessanter.

Ik vind het jammer dat u vandaag geen uitspraak doet over wat er nadien moet gebeuren. De beleidsnota zelf laat iets anders uitschijnen. Ik maak me zorgen over wat er zal gebeuren als het quotum is bereikt. Ik denk niet dat uw antwoord de ongerustheid bij verschillende Limburgse stakeholders zal wegnemen: die ongerustheid zal blijven zolang er onduidelijkheid is over het afbouwscenario voor grind.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Ook bij mij lag enige ongerustheid aan de basis van mijn vraag. Het antwoord van de minister is onvoldoende duidelijk. Ik had vandaag ook niet echt een duidelijk antwoord verwacht. Ik vind het terecht dat de minister wacht op het overleg, ook in de regering.

Ik hoop wel dat ik enige geruststelling mag puren uit het principe dat de minister zelf heeft aangehaald: 'pacta sunt servanda'. Die 'pacta' hebben niet alleen te maken met de quota, maar met het decreet in zijn geheel. Ik hoop bijgevolg dat de minister voor alle elementen ervan het nodige respect zal opbrengen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Ten eerste: u stelt terecht dat het principe 'pacta sunt servanda' moet worden nageleefd. Dat geldt natuurlijk voor alle partijen.

Ten tweede: er is het grinddecreet en het bereiken van het quotum, maar het Vlaams Parlement heeft

daarin het laatste woord. Ik wil hier niet de ene Latijnse zin na de andere debiteren, maar 'rebus sic stantibus' is er een andere. Als de omstandigheden wijzigen en er komt een andere consensus tot stand, dan moeten we daarmee rekening houden. Beide collega's wijzen er wel terecht op dat wij ons aan de afspraken houden, en dat dit impliceert dat iedereen die erbij is betrokken ook zijn engagementen moet naleven.

De beleidsnota bevat in dat verband al heel wat relevante elementen. Het verheugt me dat die al zo grondig is gelezen. Daarin staan echter alleen maar de mooie principes die van toepassing zijn als het quotum is bereikt. Ik doe daarover geen verdere uitspraken. De ongerustheid zal wegebben, want als er geen consensus is, dooft zoals gepland het grinddecreet uit. Het parlement kan daarin dan een belangrijke rol spelen.

De heer Daems heeft het terecht over de noodzaak om aan het zoeken naar alternatieven duidelijke deadlines te verbinden. Ik ben me daarvan bewust. Ik zou niet graag hebben dat die zoektocht minder intens zou verlopen. Het probleem van de recycling en de alternatieven moet grondiger en intensiever worden aangepakt dan in het verleden het geval was.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

De vergadering is geschorst.

- *De vergadering wordt geschorst om 10.13 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 10.21 uur.*
- *Mevrouw Trees Merckx-Van Goey treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Mercuriusproject

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vanderpoorten tot mevrouw Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering,

Voorzitter

Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Mercuriusproject.

Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, in 1997 startte de toenmalige Vlaamse Regering met het Mercuriusproject naar aanleiding van de uittocht van handelszaken uit de steden. Dat leidde tot een afname van de economische activiteit in de binnenstad en betekende een bedreiging van de levensvatbaarheid van de centra.

Het project omvatte een reeks financiële stimuli om de uitbouw en de vernieuwing van de commerciële centra in de binnensteden te versterken. Deze maatregelen pasten in het stedelijk herwaarderingsbeleid omdat deze versterking van de stedelijke handelsactiviteiten de stedelijke vernieuwing kon dynamiseren, en leidden tot verbetering van het sociaal en economisch stadswefsel en de stedelijke infrastructuur. Verschillende steden – een zestigtal – hebben naar aanleiding van dit initiatief projectdossiers ingediend. Heel wat steden dienden er meer dan één in. Hieruit werden de projecten gekozen en goedgekeurd die het beste pasten in de projectfilosofie.

Ik zou in de eerste plaats graag enkele concrete gegevens ontvangen over de stand van zaken van de goedgekeurde initiatieven. Welke projecten zijn reeds afgewerkt, wat was het investeringsbedrag en wat waren de toegekende subsidies? Welke projecten zijn nog in uitvoering? Wat was het initieel geplande investeringsbedrag? Wat is hier intussen mee gebeurd? Welke subsidies werden hiervoor goedgekeurd en welke zijn tot op heden toegekend? Welke projecten werden goedgekeurd, maar achteraf niet uitgevoerd? Wat waren de redenen daarvoor?

Ik heb vernomen dat steeds meer steden bezorgd zijn over hun lopende projecten en die ook eind dit jaar niet rond zullen zijn. Dat heeft in de eerste plaats te maken met het parkeerbeleid van steden en gemeenten. Bij de start van het Mercuriusproject werd het standstill-principe gehanteerd. Blijft dit principe binnen de projectfilosofie gehandhaafd? Mag met andere woorden het aantal beschikbare parkeerplaatsen op het openbaar do-

mein na de realisatie van gesubsidieerde projecten niet hoger liggen dan voor de start ervan? Ik haal dit aan omdat stadskernen natuurlijk evolueren. Het standstill-principe werd ingeroepen omdat meer parkeerplaatsen meer verkeer aantrekken. Zelf ben ik ervan overtuigd dat dit principe niet meer algemeen geldt. Klopt dat? Kan daardoor een projectsubsidie worden geblokkeerd?

Een ander potentieel probleem ontstaat door de koppeling van een timing aan de toegezegde subsidies. Wat gebeurt er als lokale projecten, die een meerwaarde creëren, niet binnen de afgesproken timing klaar geraken? Gaan de projectsubsidies dan geheel of gedeeltelijk verloren? Houdt de stad of gemeente zich daarom beter aan haar initiële plan? Is een zekere mate van soepelheid mogelijk? Is het mogelijk de timing van uitvoering minder strikt te hanteren en dus de uitbetaling ook nadien toe te laten? Wilt u dat project per project beoordelen?

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, ik sluit me aan bij de vraagsteller. De Vlaamse Regering stelde met het Mercuriusfonds in 1997 1 miljard frank ter beschikking voor de opwaardering van de binnenstedelijke commerciële centra. Dat moest leiden tot de opwaardering van de hele binnenstad.

Uit de evaluatie blijkt dat de impuls van het Mercuriusproject vrij groot geweest is. Er zijn 35 projecten gerealiseerd voor een totaalbedrag van 4,5 miljard in 22 Vlaamse binnensteden. Uit een enquête zou blijken dat een aantal projecten die niet werden geselecteerd, toch werden gerealiseerd, weliswaar soms in afgeslankte vorm. Het Mercuriusfonds had alleszins een aanzienlijk hefboomeffect.

CD&V heeft hierover vaak vragen gesteld in de commissie. Mevrouw Vanderpoorten heeft het wellicht over een concreet project. Wij willen praten over de invoering van een Mercurius-bis-dossier. Er werd al een hele tijd geleden een opvolger aangekondigd. Ik verwijs naar de beleidsbrief van toenmalig minister Gabriëls. Hij beloofde in 2001 dat er, gezien het succes, een opvolger kwam begin 2002. Dat zou dan nog een verbeterde versie zijn omdat hij zou vertrekken van de evaluatie van het eerste project. Dat is echter niet gebeurd.

Bij de begrotingscontrole 2002 werd wel een decreta-
le basis gelegd voor de opvolger van het Mercu-

Laurys

riusproject. Uit het FFEU werd een vastleggingskrediet van 12,5 miljoen euro getrokken en een ordonnanceringskrediet van 2,5 miljoen euro voor Dynamo, het stadsvernieuwingsproject, dat er in 2003 zou komen. Daarvan is totnogtoe evenmin iets in huis gekomen.

In het regeerakkoord worden nu maatregelen voorgesteld om de handelsfunctie van de stad te versterken, maar Mercurius als dusdanig wordt niet vermeld. Ik verwijs naar de vermelding dat de economische en handelsfunctie van de steden moet worden versterkt waarbij de economische parameters zouden dienen voor aanwending van middelen uit het stadsvernieuwingsfonds. De buurtwinkels zouden ondersteuning krijgen. De ruimtelijke wildgroei van baanwinkels zou worden stopgezet door een ruimtelijke clustering van groothandelszaken. Er zou een systeem van rentetoelagen worden uitgewerkt om de schade te dekken die kleine ondernemingen leiden door het gebrek aan bereikbaarheid ten gevolge van openbare werken.

Die accenten vind ik in de beleidsnota niet terug, nochtans zijn een aantal actoren op het terrein om dezelfde redenen bezorgd. De Federatie van de Distributieondernemingen organiseerde dinsdag een studiedag. Daar werd verwezen naar de uitdaging van de stadskernen: leegstand, onveiligheid en concurrentie vanuit de periferie. Tegen die achtergrond formuleerde Fedis concrete voorstellen. Onder andere de herwaardering van het centrummanagement werd gevraagd. Unizo klaagt de toenemende winkelleegstand al jaren aan. Die wordt vooral veroorzaakt door de ongecontroleerde opkomst van grootschalige winkelcentra buiten de steden en zelfs door winkelketens in de binnenstad. Unizo pleit voor een duurzaam kernversterkingsbeleid. Goede bereikbare kernen met een diversiteit aan functies zouden inderdaad tegemoetkomen aan die bekommernis. Heel concreet stelt Unizo een permanente monitoring van de winkelleegstand voor. Een Mercurius-bis-project moet een geïntegreerd handelspandenfonds en een geïntegreerd handelsvestigingsbeleid inhouden. Uit een enquête blijkt nog dat centrummanagement door 91 percent van de handelaars wordt gevraagd. Ze beschouwen dat als een heel nuttig instrument om de handel in de binnenstad te stimuleren. In een Unizo-enquête dringen de handelaars aan op nieuwe gesubsidieerde projecten in de

binnenstad om de commerciële functie opnieuw te versterken.

Ik wil iets verder gaan dan een stand van zaken van het Mercuriusproject, maar het debat over een Mercurius-bis-project openen.

De voorzitter: Mevrouw de minister, normaal gesproken hadden we de vraag van mevrouw Vanderpoorten binnen de beleidsnota kunnen agenderen en dan het bredere debat voeren. Zoals de heer Laurys zegt, staat er geen aanknopingspunt in uw beleidsnota. Dat is de reden waarom de vraag vooraf kon worden gesteld, en waarbij ook door andere leden kon worden aangesloten en de vraag kon worden verbreed. We laten het aan uw appreciatie om daar al dan niet nu op in te gaan, of om dit in het kader van de beleidsnota te doen. We nemen wel akte van de vraag van de heer Laurys om de zaak niet alleen naar het verleden, maar ook toekomstgericht uit te breiden.

Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, de vraag van mevrouw Vanderpoorten was heel concreet gericht op het Mercuriusproject. Mijnheer Laurys, ik neem akte van uw beschouwingen naar aanleiding van deze vraag. Ik stel voor dat we ze hernemen in het kader van de beleidsnota, wanneer er meer tijd en ruimte is.

Ik geef eerst de stand van zaken. Tot op heden werden vijftien projecten gerealiseerd. De totale waarde van die vijftien projecten bedroeg 19.109.075,61 euro en er werd 3.225.379,48 euro steun gegeven. Zeven projecten werden om diverse redenen nooit uitgevoerd. Eén project werd stopgezet wegens financiële problemen bij de privé-investeerder. Vijftien projecten zijn nog in uitvoering en voor deze projecten werd tot op heden reeds 5.759.073,88 euro steun uitbetaald. Ik kan u de lijst met de stand van zaken van de Mercuriusprojecten op 10 november van dit jaar overmaken.

Het standstill-principe voor parkeerplaatsen op centrumlocaties werd in het Mercuriusproject opgenomen via een bijkomende toelichtingsnota die, zoals u zelf hebt aangegeven, werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 15 juli 1997. Dit gebeurde in overeenstemming met het destijds vigerende algemeen mobiliteitsbeleid dat de Vlaamse Regering voerde en omdat het Mercuriusproject

Moerman

zijn investeringen op relatief korte termijn beoogde. Als Vlaams minister kan ik daar onmogelijk van afwijken zonder dat er een nieuwe beslissing is van de Vlaamse Regering.

Ik zou graag ook verwijzen naar het standpunt dat werd ingenomen door voormalig Vlaams minister van Economie Van Rompuy in antwoord op een brief van de stad Lier van 26 mei 1999. In deze brief vroeg de stad of binnen een standstill-situatie de bijkomende vermindering van parkeerplaatsen op het heraangelegde Zimmerplein en in de Eikelstraat mocht worden gecompenseerd in de parkeerhaven of op het openbaar domein. Het standpunt van de minister luidde: 'Het verhogen van het aantal parkeerplaatsen op het openbaar domein is weinig aantrekkelijk. De sterke punten van de heraanleg van de Grote Markt en het Zimmerplein en omgeving zijn juist het verhogen van de pleinfunctie en het reduceren van het aantal parkeerplaatsen. Het verhogen van het aantal parkeerplaatsen in de parkeerhaven is, gezien het projectdossier, een betere oplossing.'

Inzake de timing beoogde de Vlaamse Regering met het Mercuriusproject de stimulering van kernversterkende investeringen op een relatief korte termijn. Om steden en gemeenten en/of privé-investeerders aan te zetten werk te maken van de realisatie van goedgekeurde projecten, kwamen enkel de investeringen in de subsidiabele periode voor steun in aanmerking. De subsidiabele periode werd per project en op voorstel van de investeerders bepaald. Er kan van de timing worden afgeweken op basis van artikel 5, paragraaf 3 van de op 26 mei 1998 door de Vlaamse Regering goedgekeurde type-overeenkomst voor Mercuriusprojecten. Deze paragraaf luidt: 'Iedere inhoudelijke verandering van het project en aanpassing van het tijdschema moet vooraf schriftelijk zijn goedgekeurd door de Vlaamse minister, bevoegd voor het economisch beleid.'

Indien de vraag tijdig werd gesteld en afdoende kon worden gemotiveerd waarom de vooropgestelde timing niet kon worden aangehouden, werd de timing steeds gewijzigd. Zo werd bijvoorbeeld voor drie projecten van de stad Lier een wijziging van de timing toegestaan. Eigenlijk zouden situaties zoals u ze aangeeft, zich dus niet mogen voordoen.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: U hebt gezegd dat afwijken van het oorspronkelijk principe alleen kan bij een nieuwe beslissing van de regering, maar uit uw motivering kan ik opmaken dat dit eigenlijk niet de bedoeling is of dat daar zeker geen plannen voor bestaan op dit ogenblik.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Ik begrijp de reactie van de minister. Het is evident dat zo'n thema bij de bespreking van de beleidsnota aan bod moet kunnen komen, maar de vraag van mevrouw Vanderpoorten leek me een aangewezen gelegenheid om nog eens op die nagel te kloppen. We stellen dikwijls vast dat dergelijke thema's bij de bespreking van de beleidsnota verdwijnen in de massa. Daarom wilde ik toch eens de aandacht vestigen op onze bekommernis.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.38 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

